

Öğretmenevi yapım işi ile ilgili olarak yüklenici tarafından ödenmesi gereken yapı ruhsatı ücretinin kurum bütçesinden ödenmesi sonucu oluşan ... TL kamu zararı için tazmin hükmü verilmişti.

1. Daire, 370/10688, T. 6.2.2018

Yapı ruhsatı ücreti

83 sayılı ilamın 4 üncü maddesiyle tazminine hükmolunan konuyla ilgili olarak Temyiz Kurulunun 01.03.2017 tarih ve 42806 tutanak numaralı bozma kararı üzerine 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 55 inci maddesinin yedinci fıkrası hükmü gereğince görüşülmesine karar verildi.

83 sayılı ilamın 4 üncü maddesiyle ... Öğretmenevi yapım işi ile ilgili olarak yüklenici tarafından ödenmesi gereken yapı ruhsatı ücretinin kurum bütçesinden ödenmesi sonucu oluşan ... TL kamu zararı için tazmin hükmü verilmişti.

Sayıştay 1. Dairesinin kararı sorumlularca temyiz edilmesi üzerine Sayıştay Temyiz Kurulu 09.02.2016 tarih ve 41437

tutanak numaralı kararı ile tazmin hükmünü tasdik etmiştir.

Sayıştay Temyiz Kurulunun söz konusu tasdik kararı hakkında sorumluların yapmış olduğu karar düzeltilmesi başvurusu sonucu Temyiz Kurulunca verilen 01.03.2017 tarih ve 42806 tutanak numaralı kararda; söz konusu işe ait Şartname ve Sözleşme hükümlerine göre, sözleşme bedeline dahil olan vergi, resim, harç giderleri ile işin bitim tarihinden itibaren ilgili belediyeye müracaat edilerek alınacak yapı kullanım belgesi giderinin yüklenicinin uhdesinde olduğu yapı ruhsat giderlerinin ise yüklenici tarafından karşılanacağına dair herhangi bir hüküm bulunmadığı dolayısıyla mevzuata aykırı bir durumun olmadığı belirtilmektedir.

Temyiz Kurulu, bu görüş doğrultusunda 83 sayılı ilamın 4 üncü maddesiyle verilen tazmin hükmünün bozularak dosyanın kararı veren Daireye gönderilmesine karar vermiştir.

Rapor dosyası ve eki belgelerin incelenmesinde; ... Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Müdürlüğünün ... tarih ve... sayılı ... Öğretmenevi (Pansiyonu) Yapım İşİ konulu yazılarında ruhsat talep edilen yapının kamuya ait tesis olması sebebiyle bina inşaat harcı, plan ve proje tasdik harcı, zemin açma izni ve toprak hafriyat harcı ile işgal harcından muaf tutulduğu bunlar için bir bedel hesaplanmadığı,

... Belediye Meclisinin almış olduğu ... tarih ve ... sayılı Meclis kararı ile onaylanan ... Belediyesi 2013 yılı belediye gelir tarifelerine göre belirlenen ücretlerden;

Teknik alt ve üst yapılardan alınan katılım ücreti,

Asansör ruhsat ücreti,

Otopark bedeli,

İmar durumu hazırlama ücreti ve yol kotu tutanağı hazırlama ücreti,

toplamı olan ... TL'nin ödenmesi gerektiğinin bildirilmesi üzerine bu tutarın ödendiği görülmektedir. Dolayısıyla istisna kapsamında sayılan "bina inşaat harcı"na ilişkin bir ödeme yapılmadığı sadece;

Teknik alt ve üst yapılardan alınan katılım ücreti başlığı altında; kanalizasyon harcamalarına katılım ücreti olarak ...TL, yol harcamalarına katılım ücreti olarak ... TL,

Asansör ruhsat ücreti olarak ... TL,

Otopark bedeli olarak ... TL,

İmar durumu hazırlama ücreti olarak ... TL ve yol kotu tutanağı hazırlama ücreti olarak ... TL olmak üzere toplamda ... 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 27 nci maddesinin (i) bendinde, ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderlerinden hangisinin

teklif fiyatına dahil olacağının idari şartnamede belirtilmesinin zorunlu olduğu,

4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeleri Kanununun 7 nci maddesinin (h) bendinde, ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderlerinden hangisinin teklif fiyatına dahil olacağının sözleşmelerde belirtilmesinin zorunlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

... Öğretmenevi Yapım İşine ait ... tarihli Sözleşmenin 7 nci maddesinde; "Taahhüdün yerine getirilmesine ilişkin her türlü vergi, resim, harç, yapı kullanım izin belgesi giderleri vb. giderler ile ulaşım, sözleşme kapsamındaki her türlü sigorta giderleri sözleşme bedeline dahildir. İlgili mevzuatı uyarınca hesaplanacak Katma Değer Vergisi sözleşme bedeline dahil olmayıp, İdare tarafından Yükleniciye ödenecektir." denilmektedir.

... Öğretmenevi Yapımı İşinde Uygulanacak İdari Şartnamenin "Teklif fiyata dahil olan giderler" başlıklı 25 inci maddesinde ise; "İsteklinin sözleşmenin uygulanması sırasında ilgili mevzuat gereğince ödeyeceği her türlü vergi, resim, harç, yapı kullanım izin belgesi giderleri ve benzeri giderler ile ulaşım, nakliye ve her türlü sigorta giderleri teklif fiyatına dahildir.

25.1. maddesinde yer alan gider kalemlerinde artış olması ya da benzeri yeni gider kalemlerinin oluşması hallerinde, teklif edilen fiyatın bu tür artış ya da farkları karşılayacak payı içerdiği kabul edilir. Yüklenici, bu artış ve farkları ileri sürerek herhangi bir hak talebinde bulunamaz." düzenlemesine

yer verilmiştir.

Gerek söz konusu işe ait Sözleşmede gerekse Sözleşme eki İdari Şartnamede, sözleşme kapsamındaki yapım işlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak her türlü vergi, resim, harç, yapı kullanım izin belgesi giderleri vb. giderlerin sözleşme bedeline dahil olduğu belirtildiğinden, ... Öğretmenevi yapım işi ile ilgili olarak yüklenici tarafından ödenmesi gereken teknik alt ve üst yapılardan alınan katılım ücreti, asansör ruhsat ücreti, otopark bedeli, imar durumu hazırlama ücreti ve yol kotu tutanağı hazırlama ücretinin kurum bütçesinden ödenmesi mümkün değildir.

Bu itibarla, ... Öğretmenevi yapım işi ile ilgili olarak yüklenici tarafından ödenmesi gereken yapı ruhsatı ücretinin kurum bütçesinden ödenmesi sonucu ortaya çıkan toplam ... TL kamu zararının; Harcama Yetkilisi ... ile Gerçekleştirme Görevlisi ... 'a,

müştereken ve müteselsilen,

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53 üncü maddesi gereği işleyecek faizleri ile birlikte ve temyiz yolu açık olmak üzere ödettirilmesine,

(Üye ... 'nın; "3194 sayılı İmar Kanununun "Yapı Ruhsatıyesi" başlıklı 21 inci maddesinde;

"Bu kanunun kapsamına giren bütün yapılar için 26 ncı maddede

belirtilen istisna dışında belediye veya valiliklerden yapı ruhsatıyesi alınması mecburidir...” denilmiş,

“Kamuya Ait Yapı ve Tesisler ile Sanayi Tesislerinde Ruhsat” başlıklı 26 ncı maddesinde;

“Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak veya yaptırılacak yapılara, imar planlarında o maksada tahsis edilmiş olmak, plan ve mevzuata aykırı olmamak üzere mimari, statik, tesisat ve her türlü fenni mesuliyeti bu kamu kurum ve kuruluşlarınca üstlenilmesi ve mülkiyetin belgelenmesi kaydıyla avan projeye göre ruhsat verilir....” hükmüne yer verilmiştir.

İmar Kanununun 30 uncu maddesinde;

“Yapı tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde bu kısımlarının kullanılabilmesi için inşaat ruhsatını veren belediye, valilik (...) bürolarından; 27 nci maddeye göre ruhsata tabi olmayan yapıların tamamen veya kısmen kullanılabilmesi için ise ilgili belediye ve valilikten izin alınması mecburidir. Mal sahibinin müracaatı üzerine, yapının ruhsat ve eklerine uygun olduğu ve kullanılmasında fen bakımından mahzur görülmediğinin tespiti gerekir.

Belediyeler, valilikler (...) mal sahiplerinin müracaatlarını en geç otuz gün içinde neticelendirmek mecburiyetindedir. Aksi halde bu müddetin sonunda yapının tamamının veya biten kısmının kullanılmasına izin verilmiş sayılır.(...)

Bu maddeye göre verilen izin yapı sahibini kanuna, ruhsat ve eklerine riayetsizlikten doğacak mesuliyetten kurtarmayacağı gibi her türlü vergi, resim ve harç ödeme mükellefiyetinden de kurtarmaz.” hükmü ile “Yapı kullanma izni” düzenlenmiştir.

... Öğretmenevi Yapım İşine ait Sözleşmenin 7 nci maddesinde de;

“Taahhüdün yerine getirilmesine ilişkin her türlü vergi, resim, harç, yapı kullanım izin belgesi giderleri vb. giderler ile ulaşım, sözleşme kapsamındaki her türlü sigorta giderleri sözleşme bedeline dahildir. İlgili mevzuatı uyarınca hesaplanacak Katma Değer Vergisi sözleşme bedeline dahil olmayıp, İdare tarafından Yükleniciye ödenecektir.” denilmek suretiyle yapı kullanım izin belgesi giderinin yüklenici tarafından ödeneceği belirtilmiş olup yapı ruhsatına ilişkin giderlerin yüklenicinin sorumluluğunda olduğuna dair bir ibareye yer verilmemiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden; sözleşmenin uygulanabilmesi için öncelikle işyeri tesliminin yapılması gerekmekte olup İdarece yaptırılan öğretmenevi yapım işine başlanılabilmesi için yapım ruhsatının alınması zorunlu olduğundan, teknik alt ve üst yapılardan alınan katılım ücreti, asansör ruhsat ücreti, otopark bedeli, imar durumu hazırlama ücreti ve yol kotu tutanağı hazırlama ücreti olarak işe başlanmadan önce idarece belediyeye yapılması gereken ödemeler olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle, idarece yapılan işlemin yasal düzenlemelere uygunluğuna hükmedilmesi gerekir.”) şeklindeki karşı görüşüne karşın,

oy çokluęuyla,